

RUTIN FÖR VÄRDEGRUNDSARBETE

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

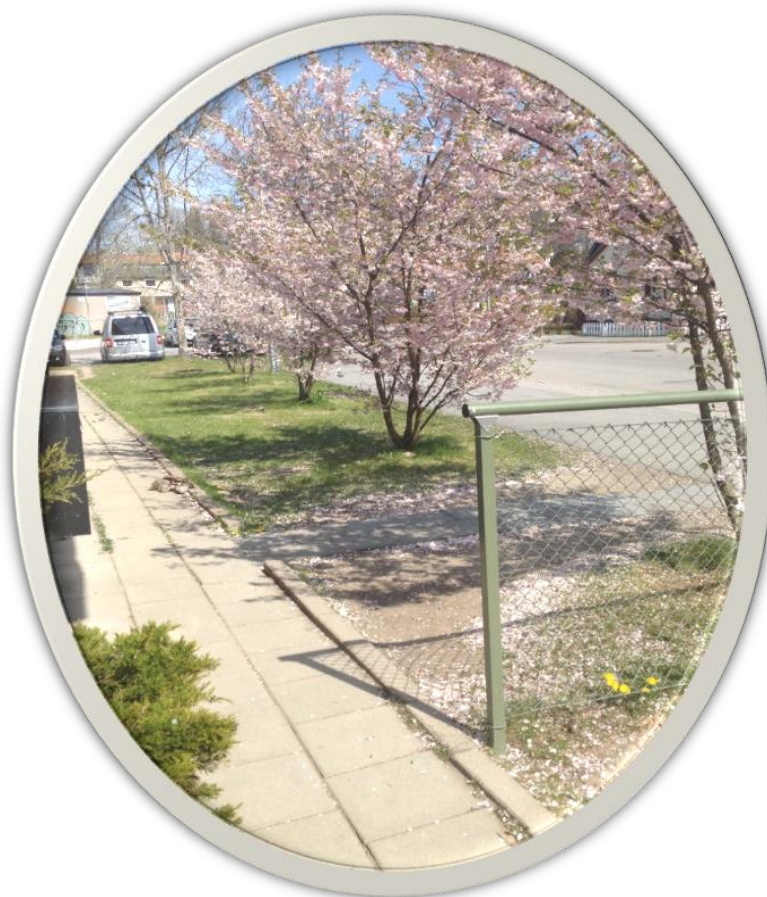

Foto: Elev i årskurs 2 vårterminen 2016

Godkänd av rektor Ellenor Lindroth 2017 09 30

Sammanställd av kurator Kersti Lind, socialpedagog Heléne Linder 2017 09 30

Förankrad hos elevhälsoteam, trygghetsteam 2017 09 30

Förankrad hos personalgrupp Smedbyskolan 2017 09 30

Revideras inför läsår 18/19

INNEHÅLL

Resultat och konklusion av värdegrundsarbete för 2016-2017

Värdegrundsarbete för läsåret 2017-2018

Smedbyskolans vision

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

Förankring

Utvärdering

Definitioner

Delaktighet

Insatser vid värdegrundsarbete

Främjande insatser

Förebyggande insatser

Prioriterade arbetsområden

Mål

Insatser för arbete mot målen

Allmänna värdegrunds- och trygghetsinsatser utöver de prioriterade målen

Rutin vid anmälan om diskriminering och kränkande behandling

Referens

Resultat och konklusion av värdegrundsarbete för 2016-2017

Värdegrundsarbete 2016-2017

Elevhälsoteamet arbetade tillsammans med pedagoger under vt-17 med konceptet att

Att vända en klass. Resultatet var en ökad medvetenhet om att eleverna själva kan påverka sin arbetsro.

Trygghetsteamet arbetade tillsammans med pedagoger med värdegrundsarbete via STAR, rastaktiviteter och samarbetsövningar, brandövningar m.m.

Utvärdering

Utvärdering av skolans värdegrundsarbete utfördes av trygghetsteamet och skolläda med hjälp av

- Elevenkät
- Uppkomna ärenden vid kränkande behandling
- Medarbetarenkät
- Verksamhetsplan

Värdegrundsarbetet för läsåret 2016-2017 har utvärderats av kurator Kersti Lind, socialpedagog Helene Linder och skolsköterska Annica Carlsson samt vidimerats av rektor Ellenor Lindroth. Resultat från elevenkät har överlämnats som arbetsmaterial till skolans olika arbetslag för att skapa en bas för värdegrundsarbete 2017-2018.

Resultat av insamlad data

- Elevenkät

Resultatet av elevenkäten visar att de flesta elever trivs, alla vet vart de ska gå vid brandlarm, de flesta hade någon vuxen de kände förtroende för, stor del av eleverna deltog ibland i rastaktiviteter, de allra flesta kände sig trygga i klassrummet och de flesta tyckte att de fick matro i matsalen och faddergrupper via STAR var positivt.

- Uppkomna ärenden vid kränkande behandling

Under läsåret förekom det 32 kränkingsärenden. Alla ärenden var uppkärlade vid terminens slut.

- Medarbetarenkät

Enligt medarbetarenkäten ska samtliga uppkärl förtydligas och alla ska ta ansvar för att skapa trygghet.

Årets *medarbetarenkät* har presenterats och analyserats gemensamt i personalgruppen.

- Verksamhetsplan

Enligt verksamhetsplanen är tre områden prioriterade att arbeta utifrån läsåret 2017-2018.

Trygghet – Kunskap – Ledarskap

I område *trygghet* kommer arbetet att fokuseras på att skapa gemensam arbetsro för elever och personal, att skapa en ökad trygghet i kapprum och omklädningsrum samt att utveckla rastaktiviteterna.

..forts.

Resultatet för elevenkäten redovisades i cirkeldiagram med procentuell fördelning av svaren. Resultatet presenterades via Powerpoint i personalgruppen i juni 2017. Statistiken finns sammanställd per årskurs och tillgänglig på Smedbyikonen.

Eleverna har en förenklad version av likabehandlingsplanen som presenterades i klasserna i september 2016 av kurator och socialpedagog. Under läsåret 2016-2017 har arbetet utifrån likabehandlingsplanen inkluderat insatser som att stärka trygghet vid omklädningsrum på idrotten, i kapprummet och på raster. Elevrådet går tillsammans med pedagogen trygghetspromenad en gång per termin för att synliggöra eventuella otrygga platser på skolgården. Vi har elevnära konflikthantering genom tydliggörande pedagogik. Vi reviderar och arbetar med rutiner som skapar struktur och tydliga ramar, vi har fadderverksamhet bland barnen. Den vuxne som ser en kränkning är den som utreder, anmäler och följer upp. Vi har tydliga gränser för eleverna som gör att de är trygga på vår skolgård. Arbetsro har varit ett arbetsområde och under vårterminen arbetades det i en klass med konceptet *Att vända en klass* då både personal och elever påtalade att det inte fanns en arbetsro i klassen. Rektor, EHT och flera pedagoger arbetade aktivt med klassen varje vecka under en period. Till viss del hade insatsen effekt, men otrygghet i kapprummet kvarstod som problem. I klassrummet ökade arbetsron något.

Konklusion

Utifrån resultatet konkluderas att trygghetsinsatserna ska prioritera:

- Öka närvaro av personal i kapprum och omklädningsrum
- Öka och utveckla rastaktiviteter
- Skapa arbetsro i klassrummet

Värdegrundsarbete för läsåret 2017-2018

Smedbyskolans vision

Smedbyskolans vision är att behålla en gemensam grundtrygghet, omtanke och respekt för både elever, vårdnadshavare och personal. Att respektera varandras olikheter och att lära sig arbeta utifrån demokratiska arbetsformer är en viktig del av skolans vision. Alla elever ska känna sig välkomna hos oss. Vårt ansvar är att möta varje elev utifrån dess eget behov. Vi har ett bra samarbete med elevernas vårdnadshavare och en vision är att alla känner sig välkomna. Varje elev ska känna delaktighet och trygghet på skolan och ha kännedom om vad de ska göra om de upplever att någon på skolan far illa. Vi arbetar för att eleverna ska känna trygghet, glädje och trivsel.

Enligt Diskrimineringslagen har alla rätt att känna sig trygga och ha lika rättigheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller trosuppfattning, sexuell läggning, funktionsnedsättning, könsöverskridande identitet samt ålder.

[Diskrimineringslagen SFS 2008:567](#)

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

- Planen inkluderar förskoleklass, skola och fritidshem
- Planen är utformad av trygghetsteam och godkänd av rektor
- Planen är utformad 2017 09 30 och giltig t.o.m. 2018 09 30

Förankring

Planen förankras i personalgruppen vid arbetsplatsträff under höstterminen.

Elevernas plan (Lilla Likabehandlingsplanen) förankras i elevgruppen då THT presenterar den klassvis.

Utvärdering

Utvärdering av skolans värdegrundsarbete utförs av trygghetsteamet och skolläda med hjälp av

- elevenkät
- verksamhetsplan
- uppkomna ärenden vid kränkande behandling

Resultat från elevenkäten för läsåret 2016-2017 har utvärderats av THT kurator Kersti Lind, socialpedagog Helene Linder och skolsköterska Annica Carlsson samt vidimerats av rektor Ellenor Lindroth.

Resultat från elevenkät har överlämnats som arbetsmaterial till skolans olika arbetslag för att utforma en grund för läsårets främjande – och förebyggande värdegrundsarbete.

Definitioner

Trakasserier innebär uppträdanden som kränker en elevs värdighet och som har samband med de sju diskrimineringsgrunderna.

Kränkande behandling är ett uppträdande gentemot en person som kränker dennes värdighet men som inte är diskriminering och som inte har något samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna.

Det kan vara en eller flera personer som utför kränkningen och den kan riktas mot en eller flera personer.

[Diskrimineringslagen SFS 2008:567](#)

[Skollagen SFS 2010:800](#)

Delaktighet

▪ Elever

Under läsåret kartlägger *elevrådet* tillsammans med *trygghetsteamet* otrygga zoner på skolgården.

Otrygga zoner är de område där det förekommer mest kränkningar eller där elever känner sig otrygga.

Elever och pedagoger samlas till *klassråd* och *elevråd* en gång i månaden vilket främjar elevinflytande.

Eleverna har en egen *Likabehandlingsplan* som grundar sig på *Plan mot diskriminering och kränkande behandling*.

Planen ska vara ett levande dokument att arbeta med i klassrummet.

Smedbyskolans värdegrundsarbete har ett tema som vi kallar STAR.

STAR står för Språkbruk, Trygghet, Ansvar och Respekt.

Eleverna är indelade i faddergrupper och arbetar med vad bokstäverna i STAR innebär.

Eleverna får konkreta uppdrag varje vecka från THT. Uppdraget kan t.ex. vara att hälsa på den man möter.

▪ Vårdnadshavare

Information om Likabehandlingsplanen får vårdnadshavare vid *föräldramöte* och vid *föräldraråd*. Föräldrarådet träffas vid fyra tillfällen per läsår och syftet är att främja samverkan mellan hem och skola. I den Lilla likabehandlingsplanen uppmanas elever att prata med vuxna i hemmet om vad planen innebär.

▪ Personal

Trygghetsteamet presenterar likabehandlingsplanen under höstterminen.

THT arbetar tillsammans fram den nya planen som gäller nästkommande läsår.

Planen förankras hos elevhälsoteamet (EHT) innan den förankras i hela personalgruppen.

Insatser vid värdegrundsarbete

Enligt Skolverkets- och Socialstyrelsens publikation *Vägledning för elevhälsan* ska skolornas elevhälsa arbeta *främjande* och *förebyggande*.

[Vägledning för elevhälsan](#)

Främjande insatser

Främjande insatser belyser *friskfaktorer* i syfte att uppnå *generella* hälsovinster i levnadsvanor och levnadsmiljö. Främjande insatser på gruppnivå innebär utifrån ett psykosocialt perspektiv att främja psykosocial hälsa genom aktivt arbete med bl.a. likabehandlingsplanen, undervisning i Livskunskap, värdegrundsarbete, elevråd, socialt forum, STAR, Barnkonventionen.

FRÄMJANDE INSATSER - generell vinst på gruppnivå

Trygghetsinsatser kan utgöras av

- samtal i grupp
- kompetens i EHT-arbete
- kompetens i krisarbete
- utforma, utvärdera och förankra likabehandlingsplan
- främja god psykosocial miljö
- stöd till personalgrupp och ledning

Förebyggande insatser

Förebyggande insatser belyser *risk- skyddsfaktorer* i syfte att uppnå *specifika* hälsovinster i elevens psykosociala hälsa. Förebyggande insatser på individnivå innebär utifrån ett psykosocialt perspektiv att förebygga psykosocial ohälsa genom aktivt arbete med bl.a. kränkingsärenden, enskilda samtal, utredning av uppkomna kränkningar.

FÖREBYGGANDE INSATSER - specifik vinst på individnivå

Trygghetsinsatser kan utgöras av

- enskilda samtal med elev / vårdnadshavare
- samrådsmöten
- trygghetsteam
- kränkingsarbete
- kompetens i psykosociala arbetsmiljöfrågor
- stöd till personal och ledning

Prioriterade arbetsområden

Utifrån resultatet på förra årets utvärdering prioriteras trygghetsinsatserna:

- Öka närvaro av personal i kapprum och omklädningsrum
- Öka och utveckla rastaktiviteter
- Skapa arbetsro i klassrummet

Mål

- Skapa *trygghet* i kapprum och omklädningsrum
- Skapa medvetenhet om lekens betydelse och genom *rastaktivitet* främja socialt samspel
- Skapa *arbetsro* för både elever och personal och vara goda förebilder för varandra

Insatser för arbete mot målen

Insatser för att öka trygghet i kapprum och omklädningsrum

Översyn och planering av personalresurser

Medvetenhet, prioritering och observation hos all personal och elever

En värd /värdinna ska alltid finnas med i båda omklädningsrummen före och efter idrottslektion

Avskilja duscharna med väggar i syfte att skapa trygghet

Insatser för att öka och utveckla rastaktiviteter

Utökade rastaktiviteter som täcker hela veckan både förmiddagsrast och lunchrast.

Fritidspedagoger med speciellt ansvar planerar och leder aktiviteterna tillsammans med elever i årskurs 3.

Rastaktiviteter kan utgöras av t.ex. spel, pyssel, dans, sång, vattenbasket, hopprep, vänskapsband m.m.

Rastvärdar på skolgården har orange reflexväst. Rastvärdar har tydligt uppdrag om vad som förväntas.

Rastschema är grundplanerat och justeras dagligen vid morgonmöte och fortlöpande under dagen.

Otrygga zoner kartläggs av Elevrådet med återkoppling till THT (17/18 skogen och fotbollsplanen).

Insatser för att skapa arbetsro i klassrummet

Kunskap och *ledarskap* utifrån pedagogiskt perspektiv genom föreläsning och litteraturstudier som diskuteras i pedagoggrupper.

Allmänna värdegrunds- och trygghetsinsatser utöver de prioriterade målen

FN-veckan uppmärksammas i ett temaarbete under Ht-17

Barnkonventionen- arbete på fritidshemmen

STAR- fadderverksamhet bygger på veckouppdrag som eleverna får via pedagoger och utvärderas

Information på föräldramöten och föräldraråd

Utomhuspedagogik

Gemensamma idrottsevenemang t.ex. *skoljoggen*, *Wigges cup*, *Alla på grus*, *Stadium Arena*

Gemensam resa *Östergötland runt*

Yoga - kompismassage

Gemensamma ordningsregler

Tavla med personalporträtt finns i matsalens kapprum för att elever ska känna till vilka som arbetar i skolan

RUTIN VID ANMÄLAN OM DISKRIMINERING OCH KRÄNKANDE BEHANDLING

Personal som får kännedom om kränkning är skyldig att anmäla till rektor
enligt Skollagen SFS 2010:800

ELEV SOM KRÄNKER

- All personal som får kännedom om kränkning i samband med verksamhet är skyldig att anmäla till rektor
- Anmälan mailas till rektor på blankett [Anmälan till rektor om kränkande behandling](#)
- Utredning enligt [Skollagen SFS 2010:800](#) kap6, §10
- Inledande utredning
- Samtal med eleven som upplever sig utsatt
- Samtal med de elever som har utfört kränkningen eller trakasserierna
- Informera eleverna att vårdnadshavare kommer att informeras
- Kontakt med vårdnadshavare för att informera
- Pågående insatser dokumenteras fortlöpande
- Informera klassläraren, fritidspedagog och annan berörd personal
- Rektor beslutar om ärendet avslutas eller om vidare utredning krävs
- Vårdnadshavare informeras om rektors beslut
- Om vidare utredning utförs samtal med elev och två personal (från trygghetsteam/socialt forum)
- Samtalen dokumenteras och mailas till rektor
- Rektor slutför dokumentationen samt informerar EHT/THT och skickar kopia till huvudman
- Dokumentation arkiveras i elevhälsoakt
- Avslut av vidare utredning sker alltid i samråd med vårdnadshavare och elev inom en månad
- Om kränkningarna inte upphört beslutar rektor att åtgärdsplan ska upprättas
- Uppföljning och utvärdering av åtgärdsplan

PERSONAL SOM KRÄNKER

- Elev eller personal som bevitnar att elev blir kränkt av personal informerar omgående rektor
- Rektor har samtal med berörda och samtalet dokumenteras av rektor
- Rektor informerar vårdnadshavare och verksamhetschef
- Elev kan erbjudas samtalsstöd av kurator eller annan personal
- Personal ska erbjudas stöd av facklig representant som närvarar vid samtal
- Personal kan få en skriftlig varning som dokumenteras i personalakt
- Personal erbjuds kontakt med företagshälsovården
- Dokumentation skickas till personalkontoret för arkivering samt kopia i personalakt hos skolans administratör

UPPFÖLJNING

- Uppföljningssamtal med rektor efter 4 veckor vid personalärende
- Uppföljningssamtal med klasslärare eller THT vid elevärende
- Rektor skickar kopia av uppföljningen till huvudmannen

ARKIVERING

- Ärende där elev kränkt elev arkiveras i båda elevernas elevhälsoakter
- Ärende där personal kränkt elev arkiveras i elevhälsoakt och i personalakt

REFERENS

Diskrimineringslagen SFS 2008:567 [Diskrimineringslagen SFS 2008:567](#)

FN Barnkonventionen [FN Barnkonventionen](#)

Norrköpings kommun [Handledning för arbete med diskriminering, trakasserier och kränkningar](#)

Rädda Barnen [Rädda Barnen](#)

Skollagen 2010:800 [Skollagen SFS 2010:800](#)

Skolverket [Skolverket](#)

Skolverket, Socialstyrelse *Vägledning för elevhälsa* [Vägledningsdokument för elevhälsan](#)

Riksdagen Arbetsmiljölagen SFS 1977:1160 [Arbetsmiljölagen SFS 1977:1160](#)